

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0412U004499

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-11-2012

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Головань Лариса Володимирівна

2. Golovan Larysa Volodymyrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.05

Назва наукової спеціальності: Селекція і насінництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 25-09-2012

Спеціальність за освітою: 8.130108

Місце роботи здобувача: Харківський національний аграрний університет імені В.В. Докучаєва

Код за ЄДРПОУ: 00493764

Місцезнаходження: 62483, Харківська обл., Харківський р-н, п/в "Комуніст-1"

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство аграрної політики та продовольства України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.366.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Московський, 142, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний аграрний університет імені В.В. Докучаєва

Код за ЄДРПОУ: 00493764

Місцезнаходження: 62483, Харківська обл., Харківський р-н, п/в "Комуніст-1"

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство аграрної політики та продовольства України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.03

Тема дисертації:

1. Особливості використання різних типів маркерних систем у селекційних дослідженнях роду PHASEOLUS L.
2. The peculiarities of different types of marker systems usage in the selection investigation of the PHASEOLUS L. genus

Реферат:

1. Об'єкт дослідження: морфологічні ознаки, ізоферментні системи, схрещуваність різних видів і сортів квасолі, продуктивність гібридів F1, формотворчий процес гібридів другого покоління та їх продуктивність, а також RAPD-локуси. Мета: вивчення морфо-біологічних ознак колекції квасолі та визначенні селекційної цінності досліджуваного генофонду, виділенні джерел господарсько-цінних ознак, створення на їх основі нового вихідного матеріалу, а також у встановленні поліморфізму морфологічних ознак, ізоферментних систем, їх генетичного контролю та зчеплення з локусами, що кодують морфологічні ознаки у квасолі, встановлення рівня генетичного поліморфізму RAPD - локусів колекційних зразків квасолі з метою підвищення ефективності селекційного процесу. Методи: польові, лабораторно-польові, математично-

статистичні, біохімічні, молекулярно-генетичні. Новизна: визначено поліморфізм ізоферментних систем різних видів квасолі, зроблено біохімічну паспортизацію, класифікацію зразків за допомогою ізоферментів, встановлено рівень зав'язуваності гібридного насіння за допомогою ізоферментних систем при внутрішньовидовій гібридизації. Встановлено генетичний контроль системи шикімадегідрогенази, та вивчено групи зчеплення ізоферментних локусів з морфологічними ознаками. Встановлено молекулярно-генетичний поліморфізм RAPD – локусів зразків квасолі, визначено ступінь їх генетичної близькості. Виявлено специфічні фрагменти, що використані в якості маркерів при ідентифікації колекції. Встановлено особливості мінливості та успадкування кількісних ознак у внутрішньо та міжвидових гібридів першого та другого покоління. Виявлено трансгресивні форми. Встановлено особливості мінливості основних господарсько цінних ознак колекції квасолі, їх взаємозв'язки. Виділено перспективні джерела морфо-біологічних ознак та створено новий вихідний матеріал для селекції. Результати: виділено 14 джерел цінних ознак та створено 10 сімей як вихідний матеріал квасолі. Ступінь впровадження: виділено джерела та створено новий вихідний матеріал для селекції квасолі з стабільним проявом ознак, які впроваджено у селекційні програми кафедри генетики, селекції та насінництва Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва та Інститут сільського господарства степової зони НААН. Проведено паспортизацію та створено ідентифікаційні формули 25 зразків, що використовується Національним центром генетичних ресурсів рослин України. На основі проведеного морфологічного, ізоферментного та RAPD аналізів встановлено генетичні дистанції між зразками, що використовується при підборі батьківських форм при гібридизації. Сфера впровадження: селекційні установи.

2. The object of the investigation: morphological signs, isoenzyme systems ability of different varieties and species of beans to cross, hybrids F1 productivity, form-building process of the second generation hybrids and their productivity and also RAPD-locuses. The purpose: to learn morphological and biological signs of the beans collection and to determine selection importance of the analyzed gene pool, to reveal the sources of economic valuable signs, to create new initial material on their basis and also to ascertain polymorphism of the morphological signs, isoenzyme systems, their genetic control and cohesion with locuses that code beans morphological signs, establishment of the genetic polymorphism level of RAPD-locuses of the collection beans samples for the purpose of selection process efficiency rise. The methods: field, laboratory and field, mathematical and statistical, biochemical, molecular and genetic. The novelty: the polymorphism of isoenzyme systems of different beans species was determined, biochemical passport systems and classification of samples with the help of isoenzyme were help, the level of setting of hybrid seeds with the help of isoenzyme systems through intraspecific hybridization was established. Genetic control of shikimic dyhydrogenase system was established, the group of isoenzymic locuses cohesion with morphological signs were studied. Molecular and genetic polymorphism of RAPD-locuses of bean samples was ascertained, the level of their genetic proximity was determined. The specific fragments which were used in the capacity of markers while the collection identification were revealed. The peculiarities of changeability and inheritance of quantitative signs that intraspecific and interspecific hybrids of the first and the second generation have were established. The transgressive forms were detected. The peculiarities of changeability of the main economic valuable signs of the beans collection, their interconnections were determined. The perspective sources of morphological and biological signs were singled out and the new initial material for selection was created. Results: fourteen sources of valuable traits have been chosen and 10 families as the initial material of common bean. The rate of introduction: the sources were singled out and new initial material for beans selection with stable signs display was created. These signs were introduced into the selection programmes of the genetics, selection and seed growing subdepartment of Dokuchayev Kharkiv National Agrarian University and the Institute of agriculture in the Steppe Zone in NAAS. Passport system was help and identification formulas of 25 samples which are used by the National center of genetic resources of plants in Ukraine were created. Genetic distances between the samples were held on the basis of the carried out morphological, isoenzyme and RAPD analyses that are used while choosing the paternal forms of hybridization. The sphere of introduction: selection establishments.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пузік Володимир Кузьмич

2. Puzik Volodymyr Kuzmych

Кваліфікація: д.с.-г.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Анатолій Михайлович

2. Шевченко Анатолій Михайлович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білявська Людмила Григорівна

2. Білявська Людмила Григорівна

Кваліфікація: к.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кириченко Віктор Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кириченко Віктор Васильович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.

